

1991 NORTH WEST PASSAGE - S/S KIVIOQ

Henning Stegmann STEEN NIELSEN K.E. MØLLER VIBEKE MØLLER PETER MILGER HARTMUT FISCHER

Efter 2 års slid oprandt endelig dagen, hvor KIVIOQ skulle stå sin prøve, og det i mere end én forstand, for p.g.a. tidsnød, har vi ikke haft mulighed for at gøre de fornødne prøvesejlladser.

Den 3/8 - 91 blev datoen for afgang fra Nuuk, og turen skal gå gennem Nordvestpassagen om muligt.

Erik og jeg blev i Nuuk, vi sejlede dog med ud af havnen, og oplevede den store interesse hvormed folk har fulgt vores projekt. Dagen igennem havde der været folk ombord med gaver og gode ønsker for os. Da vi sejlede ud var hele kajen fuld af folk, der vinkede til afsked, Erik truttede stolt i hornet, og der blev svaret fra land med lyden fra flere bilhorn.

Vi sejlede tilbage til Nuuk i gummibåden, og nu skulle resten af besætningen - Henning Stegmann styrmand og iskaptajn, Steen Nielsen maskinmester, Peter Milger matros og filmproducer og Hartmut Fischer matros og kameramand, desuden var Steen kone Birthe og barn Mette-Marie med, (de skulle være med til vi påmønstrede), de skulle nu stå for den egentlige prøvetur, som jo starten uvægerligt ville blive.

De startede hårdt ud med dårligt vejr, Birthe, Mette-Marie og Hartmut var godt søsyge det meste af vejen. Egentlig var det meningen, at første stop skulle være Sisimiut/Holsteinsborg, men de overgav sig og sejlede til Maniitsoq/Sukkertoppen. Helt overgav de sig dog ikke, for p.g.a. den rørende afsked nænnede de ikke at vende om til Nuuk igen, hvilket åbenbart havde været det mest fornuftige.

Turen fra Nuuk til Maniitsoq tog 24 timer med vinden ret imod. Der var i dette tidsrum røget 10 ishudsplader (metalplader der dækker skrogets sider lidt over vandkanten, for at beskytte mod isens skæpe " tand").

Disse blev man enige om skulle erstattes af nye i Sisimiut/Holsteinsborg.

Under den voldsomme sejltur faldt komfuret ned et par gange, så blev det da sat ordentligt fast. Desuden var det ikke nok med 1 krog til at holde lejderen (trappen) på plads, den faldt også af flere gange og skrabede maling og vægbeklædning af et par steder.

Noget af provianten trillede også på dørken (gulvet). Det værste for den stakels besætning, var dog nok den store utæthed i skibet, vandet fossede ind over skuden, der jo har været tørret ud i lang tid. Steen endte op med at iklæde sin søsyge familie regntøj, for noget der nærmede sig Niagara-vandfaldet fossede ind under det ene køje.

Den 8/8 drog vi 2 redere/ skipper og kok/sygeplejerske m.m af mod Sisimiut over Søndrestrømfjord, vi nød den smukke helikoptertur i strålende solskin.

Vi blev hentet af en herre fra værftet (fin service) og havde der en god snak med værftfolkene, inden vi mødtes med skuden igen. Køjetøjet blafrede alle steder, nu skulle det tørres, der havde ikke været varme ombord et stykke tid heller, da generatoren havde fået saltvand og var brændt af, så de fleste havde kapituleret og var flyttet på sømandshjemmet. Vi var jo ret veloplagte, nu skulle der ordnes en masse, jeg koncentrerede mig om at finde ud af, om der skulle handles ind. Jeg besigtede dog lige først skaderne, der viste sig at være til at overskue. Steen og Henning havde ellers talt om at forsvinde et par timer, omkring den tid hvor jeg ville indfinde mig til inspektion, jeg har jo værnet en del om det opnåede resultat en rum tid, og det har ikke altid gået stille for sig - hm!

Det var virkelig varmt og skønt vejr denne dag, jeg ville nyde den smukke by atter en gang, denne gang uden sne, det var der jo nok af lige efter påske i år, hvor jeg var der på tjenesterejse fra Sundhedsmedhjælpereskolen. Susanne og Lars Rasmussen (Knud Rasmussens barnebarn) driver Hotel Sisimiut, og jeg benyttede lejligheden til at gå byen igennem med hotellet som mål. Susanne forlod villigt vaskekælderen for at servere kaffe, (vi har arbejdet sammen på Sana/ Nuuk), Lars havde også lige 5 min., der var mange gæster i øjeblikket, det var hyggeligt.

Jeg nød alle synsindtryk - mange hundehvalpe, fisk til tørre - slæder stablet af vejen på tagene - moskosoksecranier hængt " udenpå" blokkene side om side med cykler, rensdyrgevirer og vasketøj m.m.

Da vi havde spist aftensmad kl. 19.50 - drog vi så videre nordpå.

Næste stop var efter planen Godhavn ca. et døgn senere.

Vi var dårligt kommet 10 min. fra havn før der var god søgang og vandet stod ind over skibet, der blev travlhed med afdækning, så vidt det kunne lade sig gøre. Jeg nåede at tænke mange underlige ting, da jeg opdagede, at vandet bare ^{over} skyllede dækket, og jeg stirrede på skibets side, der nærmest lå ned mod havet. Jeg har ikke prøvet denne slags sejllads før, men de garvede søfolk så rolige nok ud, så efter en halv times tid, tog jeg mere roligt på det.

Jeg følte dog, at mine indvolde havde lidt svært ved at bestemme sig for, hvor i min krop de ville være, underlig fornemmelse: vægtløs/meget tung - hele tiden på skift. Jeg lagde mig ned og fintænkte en anelse, dette forgik på flere sprog, vi taler jo engelsk med tyskerne, samtidig med at vi også gerne vil opfriske vores tyskkundskaber, oveni det bruger jeg så ofte som muligt de grønlandske gloser, jeg kender, det er underligt i det ubevidste at mixe sprogene sådan.

Jeg blev ikke søsyg på den måde, at jeg skulle kaste op, men jeg havde det bedst, når jeg lå ned, det nyder jeg til gengæld, når det rigtig gynger

Jeg glemte forresten at fortælle, at der bare var salt overalt i og på skibet, da jeg inspicerede, maden var naturligt saltet, må man sige.

Det viste sig så, på dette næste afsnit af turen, at skruestigningen skulle justeres for at få flere omdrejninger, dette kunne vi få gjort i Asiaat/Egedesminde. Henning kendte en god mand der - Poul Linnet Skibsteknik, han kunne bare sit kram. Desuden havde Henning også gode bekendte på tankanlægget, der kunne vi ligge til kajs, vi fik lov at få bad og vaske tøj, det var bare fornemt.

Vi ankom kl. 17.00 den 9/8. Ved indsejlingen til Egedesminde var vandet endelig lidt mere venligt, vi nød alle at kunne være på dækket og nyde naturen, uden bagefter at skulle hælde vand ud af ørene m.m.

Vi så da vores første hval - pukkelhval - på denne tur, og det på meget nært hold. Ikke ret lang tid efter så vi den første sæl, at det var en meget nysgerrig sæl, gjorde at også jeg fik set den, ellers er de altid væk, inden jeg ser noget. Denne her var oppe 2 gange med hovedet, mere lignende et stykke drivtømmer der vuggede i dønningerne, tredje gang strakte den voldsomt hals, som om den skulle forsikre sig om, at den virkelig så rigtig, så var den først væk, det så sjovt ud.

Efter aftensmaden skiftedes vi til at bade, derefter gik Erik og jeg en tur. Byen var som sidst, vi besøgte den for 2 år siden omgivet af gråligt dis og noget kold og klam. Der var ikke et menneske på gaden, nærmest spøgelsesagtigt - klokken var 22.30, men pludselig poppede alle ud af husene i større og mindre stimer. Vi fandt hurtigt ud af årsagen: passagerskibet Disko var på vej i havn. Vi var nede og kigge med, der var en, der genkendte Erik fra havnen i Nuuk, og troede han havde skiftet arbejdsplads.

Vi fik en DEJLIG lang og rolig nats søvn trods den ret klamme fodende i køjen.

Næste dag var der stadig høj luftfugtighed, så det var ikke muligt at gøre meget ved den våde køje. Vi havde ellers også været overdækket med plastik, da vi sov under sejlturen fra Sisimiut.

Jeg har nu holdt en tiltrængt pause i skriveriet, det har ved finlæsningen været tydeligt at se, at jeg har skrevet det ovenstående sent om natten.

Nå, efter den gode nats søvn i Asiaat, lavede vi et stort morgenbord, og Erik, det kære væsen, har det jo med at tiltrække sig folk, så han havde et par englændere med til morgenmad. De var just ankommet i en flot sejlbåd (kan ikke huske navnet, men der var 2 udskårne grævlinge på stævnen), de havde absolut ingen tekniske hjælpemidler, ej heller VHFradio, de havde solgt alt hjemme, og sejlede rundt i verden i ro og mag, de havde junkersejl (som i kina). Teknikken blev ordnet i løbet af dagen. Motoren lød nu mere glad, bedyrede Steen, han så ligeså ud.

Vi handlede lidt ind, gutterne fik vasket tøj hos den hjælpsomme Tom på tankanlægget. John

Det blev konstateret, at lavtrykkene lå lurende lumske omkring os, så vi besluttede at springe Godhavn over og sejle direkte til Ilulissat/Jacobshavn. Skibet afgik, da vi havde spist aftensmad, husker ikke tidspunktet, men sejlturen var meget flot og stille, det var her, jeg fik lejlighed til at starte skriveriet. Peter sidder ellers og optager stikket med sit computernørkleri. Den 10/8 viste iskortene kun 2/10-dele is i Baffin Bugten, så det så jo lovende ud.

Vi ankom til Jacobshavn kl. 6.00 søndag den 11/8, vi lagde til på siden af Thorvald, som vi kender fra Nuuk sidste vinter. Han fik et højlydt trut, og kom farende ud af køjen, lignende et tordenvejr, men det store smil kom frem i hans skæggede ansigt, da han så os.

Vi holdt søndag i Jacobshavn. Nød tilværelsen. Erik og jeg gik en lang tur. Vi besøgte Knud Rasmussens fødehus, som nu er museum. Her mødte vi Rikke, som jeg har arbejdet sammen med på K2/Sana. Vi gik derfra til Holms Bakke, hvor vi blev gift kl. 8.00 a.m. for faktisk nøjagtig 2 år siden af Marianne Jensen. Denne søndag var det dog lettere at se langt, for selv om vejret var overskyet, så var der ingen tåge. Der er bare SÅ smukt. Vi så folk gå med rumperne i vejret, så kom jeg til at tænke BLÅBÆR, som jeg jo er helt vild med, og da vi vendte bagen i vejret også, så blev vi faktisk blå om kystøjet også.

Vi havde ikke sovet meget den forgående nat, så i dag den 12/8, vågnede vi først efter 12 timers søvn, men dejligt udhvilede.

Uanset hvad man kan mene om det, jeg har skrevet, så kan det aldrig blive tør læsning, for da det regner og har gjort det hele natten, så har det faktisk vådet det skrevne ret voldsomt, men det er jeg nu ved at vænne mig til, jeg var bare for træt til at tænke på afdækning i går aftes.

Steen har rigget sin riffel til, i fald vi møder nok en nysgerrig sæl.

Erik har kontaktet Furuno, som har glemt at indkode de nye frekvenser i vores kortbølge radio. De er selvfølgelig rede til at gøre hvad der er muligt for at rette dette, så vi kan komme af sted hurtigst muligt.

Peter, det luksusdyr, finder hver gang vi er i havn en undskyldning for at bo på hotel, så ham har vi ikke set endnu i dag. Hartmut er en MEGET hjælpsom og behagelig mand, han fungerer som min køkkenassistent bl.a., det ser ud som om, han nyder det hele.

Det var ellers planen, at vi skulle sejle til Hareøen og afvente bedst mulig vejrudsigt en gang i eftermiddag, når den så er mest gunstig, vil vi sejle over til Canada. Men nu afhænger det så af, hvad Furuno kan gøre ved kortbølgeradio-problematikken, for vi vil helst have, den virker under sejlladsen.

Der er da også nok at nyde i denne dejlige by. Jeg vil besøge sygehuset i dag, og hilse på alle dem, jeg kender.

Jeg vil nyde hundeglammen og udsigten i fulde drag.

Der vil blive tanket vand og dieselolie samt proviant her inden afsejlingen.

I dag den 13/8, fik jeg en flot rundvisning af Kate på det flotte farverige hospital. Jeg hilste på Judithe Maqé, som jeg også har arbejdet sammen med på K2/SANA, Jeg hilste på mange andre yderst venlige personer, der alle antog mig for at være den nye jordemoder, hun skulle nemlig netop ankomme denne dag, og jeg lignede ydermere hende, der lige var rejst.

Jeg fik samtidig sugetabletter til Peters hals.

Den gamle del af hospitalet var også malet i strålende farver, de synlige rør i loftet i forskellige nuancer. Kate oplyste dog, at der var lige rigeligt med trafik i skabene (mus).

Det blev til mange dejlige traveture i ventetiden. Vi følte megen venlighed og varme stråle fra smilende ansigter. Vi mødte hele tiden, nogle vi kendte. ^{HVOR VI NOG BLEN FLORTE UDSTOT} Hans Geisler, taxachauffør, tidl. patient, kørte os til Artic Hotel. Heldigvis mødte jeg også Astrid og hendes 2 døtre i KNI-butikken. Astrid og Kate er sundhedsmedhjælpere, som jeg har mødt, da de var på efteruddannelse. Desværre mødte jeg ikke Arnanguaq (tidl. elev), men hendes mand hilste jeg på ved posthuset.

Der var mange turister - fransk - tyske m.m., så hotellerne var overbookede, selv handelschefens bolig blev taget i brug. Det var lige før Junge syntes, det kunne være nok, men er der gang i forretningen, kan man ikke klage. **

Vi nyder godt af "de gamle søfolks" bekendtskaber langs kysten. I Ilulissat lå Ice Pearl, her fik vi vasket tøj og et herligt bad - tak for det!

Vi nyder også Emmas hjemmelavede konfekt, som vi fik med ved afgang, så meget at Steen har fået ansigtet fyldt med bumser.

Vi fik hilst på Ole Mygind og Kununguak. Det var sidste gang skibet var i Ilulissat, så de stoppede kanonen og skød salut ved afgang.

**

Peter måtte krybe til korset og i køjen her ombord, han er vist ikke meget for dette spejderliv med sovepose m.m. Han fik selvfølgelig straks ondt i halsen. Resten af besætningen har døbt ham PH (Peter Hotel).

Hele onsdag den 14/8 afventer vi spændt reservedelene (chips m.m.) til radioen, Samu fra Nuuk er arriveret, parat til at montere. Kl. 17.00 ankommer isenkrammet, og der er fuld aktivitet og drillerier til kl. 22.00. ^{HVOR VI} Frekvenserne til mellembølge er forkerter, men vi kan klare os alligevel.

I løbet af dagen, har vi også haft besøg af Janus Maqé (Judithes mand) fra KNR (Grønlands radio), han syntes vores resultat med skibet var flot, og der blev foretaget et længere interview til senere brug.

Vi havde også besøg af vicebiskop Ilánguaq Jensen, som har sejlet med Kivioq, da Geodætisk Institut havde den. Han kunne nogle gode historier.

Turen til næste stop: POND Inlet, er beregnet til 4 dage, det bliver spændende at se, hvordan det er at sejle så længe af gangen.

Afgang kl. 22.00. Vi har lavet en vagtordning: Erik, Steen og jeg har vagten fra kl. 06.00 til 12.00 og 18.00 til 24.00, Henning, Hartmut og Peter har resten af døgnet. Henning og Peter kan nok finde ud af at spise Ritz crackers og storryge sammen, stakkels Hartmut, det venlige væsen. Han har iøvrigt besluttet, at lade skægget stå, til vi er gennem NW-passagen og lade det blive, hvis det ikke lykkes, eller var det omvendt?

Det er skønt at sidde på dækket og skabe skulpturer af isfjeldene mens mørket falder på.

Torsdag d. 15/8. Purres kl. 06.00, skønt vejr. Vi nærmer os QUIDTLISAT, kan lige nå at lave morgenmad. Denne nedlagte mineby har ikke rullet den røde løber ud til velkomst, men spredt et stort lilla tæppe (skønne nivarsiaq). Underligt at sådan en by ligger øde hen, fantasien går straks i gang med at arbejde med daværende daglig dag i kulminebyen.

At fjeldene er lagdelte markeres af det lette snedække, som sigtet flormelis^{på} på en chokoladekage.

Livet ombord er hyggeligt og afslappet. For mig er der en del tid, der går med oprydning og rengøring efter diverse herrer, jeg KAN bare ikke lade være. Synd at mødre ikke opdrager deres sønner mere hensigtsmæssigt. Det er ligeledes noget frustrerende, at Peter ligger og flyder i salonen dag og nat. Han mener vist, han er ved at sætte traskoene p.g.a. halsonde, sutter sugetabletter hele tiden, har medbragt adskillige gurgelpræparater, så det er tilsyneladende noget han plejer at beskæftige sig med.

Steen rigger riflen her i Veigat. I fuld forventning om muligheden for jagtbytte, står han skuende iført sin blå anorak og tophuen skubbet ned i panden.

Jeg sidder på dækket, i solskin og let brise, iført KNI fntidstøj og den lune sweater doneret af Clipper gennem renseriet i Nuuk, og sender varme tanker til vennerne i Nuuk, som har hjulpet så meget. Alle nyder og roser Peter Buhl's fine dørk (gulv) og klyverbom.

Kl.13.00: Bye, bye Kalaallit Nunaat - vi er ved Hareøen.

Vi åbnede ikke sejlet ret langt, før de vilde, våde, våger viste tænder i alle retninger. Faktisk kunne selv de hærdede søulke ikke finde ud af, hvilken retning bølgerne kom fra. Konklusionen blev, at det var gamle dønninger blandet med nye bølger, skabt af den nordvestlige vind - 12-14 m/sek. Vejrmeldingen havde lovet 5m/sek.

Jeg må nok indrømme, at det ikke just var noget, jeg jublede over. Skibet lagde sig helt ned i bølgerne til styrbord side, vi havde sat storsejl og mesan som støttesejl. Somme tider stod hun lige på næsen, vandet skyllede ind over skibet, og jeg måtte virkelig tage mig sammen, når jeg skulle på toilettet.

Jeg har vist glemt at berette, at i Aasiat/ Egedesminde fandt jeg noget af årsagen til Niagara vandfaldet i vores kahyt: køjet havde givet sig, og der var en 2mm revne hele vejen rundt. Det udbedrede jeg med silicone, og faktisk har det hjulpet, fandt jeg ud af i dette Herrens vejr. Noget finder dog stadig vej, bare ikke i så store mængder.

De andre fik varmemad, jeg havde noget svært ved at stå i kabyssen.

Erik, Steen og jeg var i styrhuset hele aftenen. Jeg var dog nede én gang i salonen. Her lå Peter og flød stadigvæk, denne gang med hovedet i en vandpyt, der havde samlet sig i plastikken, jeg havde forsøgt at afdække med. Ikke nok med det, så havde "man" glemt at rydde kaffen væk, så resultatet var kaffefarvet slingredug og kaffe i de grønne hynder. Her havde Peter tørret det meste op, men der var en pytte i plastikken ved hans fødder, her havde han placeret sine fødder med store støvler på. Jeg fik en del uldne forklaringer, dem affærdigede jeg nok tydeligt med mit kropssprog, mens jeg tørrede op m.m. Virkning har det da haft, som man kan se af kommende beretning. Han fik på samme tid penicillin for sin hals, hvilket havde nærmest øjeblikkelig virkning (hm!)

Ikke nok med det, så ville herren vide, om vi havde flere af disse clipperhuer, (som om vi har lager af alt), han havde nu smidt 2 huer væk. Jeg undlod heller ikke her at udvise min mening om den sag, og overlod ham allernådigst min, med formaninger om at passe på den!

Ellers spiste vi tørret frugt i styrhuset, hvilket gav en særlig luft der. Jeg forsøgte at læse, men var noget kold og klam af Kivioqs dans med kong Neptun.

Inden vagtskiftet besluttede vi, at vi skulle ligge underdrejet, til vejret blev bedre.

Da vi skulle til køjs, undskyldte Peter meget salonens udseende.

Det var noget svært at sove, for selv om vi klamrede os til hinanden, Erik og jeg, så blev vi kastet noget rundt i køjen. Det lykkedes dog sidst på natten.

Fredag d. 16/8. Jeg blev i køjen det meste af formiddagen på denne vores 2års bryllupsdag. Så løjede det endelig af. Jeg serverede frokost. Der var ikke meget salg i den, folks maver var ikke helt OK. Steen fik lyst til havregrød, det var da en god idé.

Vi tog derefter en middagslur. Minsandten om ikke Peter havde vasket slingredug og salt m.m. af hynderne. " Han ville trods alt give mig ret i, at vi ej behøver at være så uciviliserede, selvom vi er til søs". Det kunne jeg kun give ham ret i. Resten af dagen sprang han rundt og var hjælpsom. Han herser dog ret meget med Hartmut, men de har kendt hinanden i 25 år, så han ved jo, hvad han er gået ind til.

Peters hals er i bedring, han føler kræfterne er ved at vende tilbage og virker atter en smule manisk. Han bedyrer dog, at han får tårer i øjnene af smerte, hver gang han synker mad. (Jeg ser ingen).

Til aften havde vi atter appetit, og Henning fik sine lange ønskede pølser. Det er på dette tidspunkt overskyet men roligt vejr. Vi ser mange forspiste søkonger, kan ikke lette. Vi sejler gennem et tyndt bælte af is - 1/10-del is, og det passede nøjagtigt med det angivne på det iskort, vores gode vejrkortmaskine havde spyttet ud. Vi skyder en fart af 7 knob.

Jeg har nu mulighed for at nyde udsigten, hvilket var noget vanskeligt i går, for hver gang jeg skulle studere et isfjeld, så tippede Kivioq, så det var havet, jeg så ned i. Den gamle skude ligger dog godt i vandet, havde det været mange andre skibe, så ville det have været værre, siger søulkene.

Dejlig rolig aften og nat! Kl.20.15 talte vi med Marianne i DK, der var tydelig og klar forbindelse, det var dejligt.

Lørdag d. 17/8. Skøn morgen. Men alt skal ikke være lutter lagkage, så kort efter vagtskiftet nægtede selvstyreren at fungere. Der blev forsøgt meget, men uden resultat. Så var det bare om at gå igang med at styre manuelt.

Til middag friskede det atter op, og vinden tiltog yderligere i løbet af eftermiddagen. Nu havde vi det ellers lige så hyggeligt. Der var atter et lavtryk i nærheden.

Vi lå underdrejet et par timer sidst på eftermiddagen.

Bortset fra disse mørke ølskyer, så fungerer dagligdagens rutine næsten perfekt nu, alle er med til at sørge for, det hele ikke ligner en slagmark.

Ved middagstid stillede vi urene tilbage 1 time, da vi havde passeret en tidszone.

Det lykkedes mig at lave boller i karry, selvom de var ved at flyve op af gryden.

Vi kontakter Aasiat radio et par gange i døgnet for at give KTR (stedet hvor vi er). De er meget flinke og hjælpsomme. De oplyste denne aften, at sejl båden RAINDEER havde spurgt efter os (denne båd lå på siden af os i havnen i Nuuk), vi prøvede at kalde dem, men fik ikke kontakt. Derimod talte vi med Niki Ittuk. Vi fik også samtale igennem til DK, for at bestille nogle akselpakdåser til styremaskinen.

Vi bliver filmet i mange situationer. Hartmut har fået en anelse fugt i sit kame-
ra, det udbedres hurtigt.

Søndag d. 18/8. Natten forløb i venlig vuggende søvn.

Ved vagtskiftet sættes alle sejl, men så opdager vi, at en bolt ved klyverbommen er knækket og den hales ind på dækket. Vi skyder en fin fart i dette lette regn-
vejr.

VI KAN SE AMERIKA!

Endelig giver vejret mulighed for at filme lidt. Hartmut og jeg får også skrubbet dækket.

Underligt at tænke på hvordan situationen var for de første mennesker, der kom denne vej. Alt ukendt, ingen varme?, vådt tøj? og det i meget lange perioder.

Egentlig havde jeg forventet at se mere dyreliv, end vi indtil nu har set. Måger og de klumpedumpede søkonger er jo ikke meget.

Denne formiddag stilles urene atter en time tilbage.

Tænk så blev det solskin - køjetøjet tørres.

Solen varede dog ikke længe, det blæste op igen om eftermiddagen.

Under aftenvagten påbegyndte vi indsejlingen til Pond Inlet. Nu fik vi det mest stille vand på turen indtil nu -HERLIGT!

Gråvejret gjorde ikke just landet særligt indbydende - sorte gølge fjelde med talrige gletchere og nyfalden sne på toppene. Vi blev dog budt velkomne af en sø på nært hold og af lomvier/alke i større flokke.

Mandag d. 19/8. Kl. 02.30 ankom vi til vores ankerplads ved bygden Pond Inlet. Her bor ca. 700 mennesker, fiskeri og jagt bl.a. med turister er hovedhvervet. Der kommer sjældent sejlbåde, så hele bygden ved snart vi er her.

Da det endnu ikke bliver helt mørkt her om natten, så jeg, hvad jeg havde forventet: bebyggelser i svage farver og ret barakagtige, ikke nær så indbydende som tilsvarende steder i Grønland.

Mon vi nu kunne sove i dette stille farvand efter at have været vant til at blive vugget kraftigt i søvn? Det gik fint. Men vi havde ingen grund til bekymring i den retning, for da vi vågnede var barometerstanden meget lav, og det nærmede sig storm. Gudskelov vi nåede indenskrærs!

Ikke langt fra os lå det amerikanske sejlskib Raindeer for anker og vi blev ligeledes flankeret af et par store isfjelde.

Da vi talte med besætningen over radioen, fik vi konstateret, at de nu havde opgivet at komme gennem Nord Vest passagen. De havde taget turen fra Nuuk helt op til Thule før de sejlede over Baffin Bugten. Her havde de haft en del is at kæmpe med. Så de havde fået nok nu. Det er ellers skrap forsøgt, de 5 er 60 år og opefter, 1 er ca. 30 år.

Erik og Peter iførte sig (næsten) vandsikre dragter og sejlede i land i gummibåden, det så ret halvfarligt ud i den høje sø, så jeg kunne godt nære mig, skulde fra skibet så man ikke mange mennesker, jeg hørte en del hundehyl, men kunne ikke se slæder lagt op for sommeren som i Grønland.

Det blev sandelig et kort visit. Kl. 14.00 besluttedes det, at vi sejler videre trods blæsten. Peter og Erik blev godt våde af gummibådturen. De talte med nogle flinke politifolk derinde i Pond Inlet. Hvem mon glemte sin (MIN) hue på stationen???? Så nu må Peter fryse ørerne resten af tiden, og de andre må passe extra på deres huer. Magen til distræthed!

Hotel værelset var forresten nærmest booked, men det blev så ikke til noget.

Det lyder ellers hele tiden som om, dette sømandsliv er MEGET romantisk og lyserødt, så jeg forstår ikke rigtig denne hang til hoteller.

Kl. 15.00 letter vi anker. Jeg nåede lige at slå et par brød op. Vandet var noget uroligt, men jeg bliver nu ikke underlig tilpas i kabyssen mere. Jeg tog mig en tur i den arktiske rutchebane. Sad iført varmt tøj på hakkebrættet agter og nød den høje bølgegang i læ, vinden føltes dog ret lun.

De næste 20 timer vil foregå til og gennem Navy Board Inlet (hvor vi forventer læ for vinden) til Lancaster Sound på vores vej til Resolute Bay.

Trods det noget dystre vejr er de blågrå farver med pludselige solstrejfe ganske kønne. Fjeldene synes ikke særlig høje, nogle steder er landet nærmest fladt og ørkenagtigt.

Steen regner ud at vi fra Jacobshavn og indtil nu har brugt 11 liter dieselolie pr. time. Hvorimod der blev brugt 13,5 liter / time på turen fra Nuuk til Jacobshavn.

Tirsdag d. 20/8 SIKKEN EN PRAGTFULD MORGEN!!!

kold men fuld af oplevelser, (0°C). Vi var ved udmundingen af Navy Board Inlet nær Lancaster Sound. Nu kom endelig den pakis, tyskerne har ventet på så længe, de troede nærmest ikke, de ville få is at se. (2/10 del is). Der var utrolig mange sæler i store flokke - hvor var det smukt, de virkede ikke særlig sky. kl. 08.00 fik den indtil da smukkeste oplevelse : ISBJØRN...

Den svømmede nok så frejdigt hen mod skibet, den nysgerrige rad med den sorte snude ovenvande. Det var den helt store forestilling den gav. Kom helt hen på siden af båden for at se os an og tage nogle dybe indåndinger gennem snuden, for at sanse om vi var værd at nyde til morgenmad?

Den snuste extra ind da Henning kom op fra køjen, den slikkede sig endda om munden.. Henning mente det var en hunbjørn med god smag, vi andre tænkte det

kunne skyldes det efterhånden manglende bad. Den var længe omkring skibet, besluttede sig så til at se på os lidt fra afstand (skyldes det mon lugten?) Den stillede sig op på en isflade og gabte lidt (kedeligt besøg?) Så sprang den igen i vandet og svømmede lidt rundt, den så træt ud, kravlede atter op og rystede sig lidt, gabte og sprang i baljen igen. Denne seance kan få én til at glemme det dårlige vejr.

Hvilken symfoni af synsindtryk!

Nu ved jeg, hvordan en jæger har det, når han står foran sit bytte og ryster. Jeg skulle godt nok kun skyde med kamera og video, men det havde jeg også travlt med. Ville så gerne forevige denne dejlige bamse.

Efter dette sejler vi ud i Lancaster Sound stadig fulgt af frække sæler i flokke. Vi havde planer om at sejle tværs over og lægge op for natten i en bugt.

Lidt over middag blæser det op nok engang. Vi kastes atter rundt i køjen.

Nu MÅ det da være afdansningsbal for Kivioq og Neptun - Tror det dog næppe, synes ellers de har øvet sig tilstrækkelig. De gør det helt godt sammen, den gamle tøs smider jo bare vandet af sig igen.

Som timerne skrider frem bliver det stormvejr, og vi kommer ingen vejne, bruger bare olie. Vinden piber hidsigt...

Så vender vi om for at finde et roligt sted i læ. Barometerstanden er på vej op igen. Imidlertid har isen lukket Navy Sound Inlet, der er ikke ankerplads i miles omkreds. Da det flover lidt af, beslutter man at begynde forfra med at krydse Lancaster Sound.

I almindeligt vejr ville denne tur tage 8 timer, vi gjorde det på 24. Da vi sejlede ud igen var der kæmpe dønninger, siden kom mere blæst og store bølger, ALT foer om ørerne af os...

Onsdag d. 21/8. NU KAN DET SNART VÆRE NOK!!! Søvn fik vi ikke meget af, mad blev det heller ikke til i større stil. Vi spiste havregrød denne morgen. Snevejr var det også. Kl. 12.00 ankom vi endelig til vores planlagte ankerplads: Dundas Harbour. Her lå vi dejligt i læ for vinden. Her havde den nye sne pudret alle fjelde helt ned til foden af disse. Vi fik en god frokost og en herlig lur. Det hjalp gevaldigt.

Det vrimlede med flokke af sæler også her, de var meget nysgerrige. Steen så frem til at sætte kajakken i vandet for at jage sæler.

Henning nåede at hente 200 liter kildevand, vi løb nemlig tør for vand, da vi skulle vaske op efter frokost. (Dagen efter atter 140 liter)

Senere på dagen skinnede solen og sneen smeltede, vinden tog af, og det blev næsten havblik.

Her på dette smukke sted ligger en nedlagt politistation (hvad de så end har holdt øje med). Her er en kirkegård - lille og beskeden med hvidt stakit rundt om, det bliver holdt ved lige, kan jeg se. Én er død i 1885, én i 1926 og én i 1927. Ved de 2 huse og de forskellige udhuse ligger en del affald fra tidernes morgen: sjove anderledes konservesdåser, blade og bøger fra 40-erne, gamle vandtønder, komfurer og ovne til kul. Der er mange tønder med og uden gammel dieselolie.

En isbjørn har smadret væggen i den ene side af husene og gnasket i alle dåserne, toiletpapir m.m.. Vi ser friske spor fra isbjørn og moskusokser.

Der er lavet stensætninger for at markere stier til havet og mellem husene.

Der er en dejlig stor strand, billedet skæmmes dog af de mange tomme olietønder.

Her er alligevel forbavsende rent, når man tager i betragtning, at der må komme folk forbi nu og da. Ingen glasskår og moderne affald i fjeldet.

Herovre er de - tak for det - meget bevidste om renholdelsen af naturen også til havs, i hvert tilfælde på papiret, men tilsyneladende også i praksis.

Peter insisterer på at sove i sin sovepose i et af husene.

Torsdag d. 22/8. Kold og tåget morgen, men solen tvinger sig igennem ret hurtigt. Hvor har det været en dejlig stille nat. Det gjorde næsten ondt i ørerne med al den stilhed. Ikke engang alle de mange mågearter gider skride her. Sælerne pjasker stadig fornøjede rundt omkring os.

Kl. 09.00 : MOSKUSOKSE, den gumler derudaf inde langs bredden. Steen skynder sig i land og optager forfølgelsen. Han kom så tæt som 7 meter, og her kunne han stå og filme og fotografere længe, den kiggede bare på ham.

Jeg får imellemtiden skibet dejligt rent igen, mig selv inklusive.

Så går turen i land. Man kan med rette kalde fjeldet Blueberry Hill, sikken en masse lækre store blåbær! Størrelsen skyldes måske den rigelige gødning fra moskusokser, man skal se sig lidt for, før man putter bær i munden...

Der er mange andre arter vegetationer i miniformat.

Ved den ene varde er der en del folk, der har skrevet deres navne med stensætninger, Der har været andre end os i år. Jeg skriver også mit navn og årstal. Hvor er her dog smukt. I går, da vi stod i vand til sokkeholderne, da kunne jeg ikke se meget smukt i omegnen her, tænkte på hvad der dog fik folk til at leve her? Når vandet bliver stille, stilner også de skumle tanker.

VI HAVDE ALLE GODT AF DENNE PAUSE.

Peter hentes kl.14.00, han ligner en tam vild efterhånden.

Skønt vi har lyst til at blive, er det mest fornuftigt at drage videre, for vinden er gunstig - NØ / let brise. Alle sejl sættes - af sted med os. kl.16.30

Så er sømandslivet atter skønt, når man kan sidde på dækket og nyde vejret.

Fjeldene langs kysten ser lidt handicappede ud - mangler toppene ligesom Dundas-fjeldet i Thule - meget porøse.

Fredag d. 23/8. Vi fik en stille nat- dejligt. Det har hele dagen været råkoldt og tåget her og der, der har været spredte isskoser. Vi regner med at nå Resolute Bay til aften med den gode fart vi skyder. Vinden kommer ind agter og alle sejl er sat. *Det sneer meget af dagen.*

Vi havde planer om at besøge BEECHEY ISLAND på vejen, her var Franklin ekspeditionen i vinteren 1845-1846. Her skulle være flere monumenter, bl.a. et flot et, Lady Franklin har ladet opstille. I denne bugt lå imidlertid en stor isbryder : Sir Franklin, dem havde vi radiokontakt med, de ville råde os til at skynde os til Resolute, for isen var ved at lukke derinde p.g.a.vindforholdene.

Så det gør vi, i håb om at komme samme vej tilbage på et tidspunkt..

Efterhånden som vi nærmer os, bliver isen tættere, Peter farer op og ned af riggen/rebstigen, til vejrs for at lede gennem isen, som en anden polarforsker. Erik mener, han har læst for mange drengebøger. Bare Peter nu ikke falder overbord.

Der var 6-7/10dele is, og vi kunne se det ville blive værre nær Resolute. Der var kun 10 mil tilbage, da vi måtte vende om.* Peter besluttede at blive en smule depressiv, vi andre nød sælernes opvisninger med spring ovenvande og maveplasker, snurren rundt til rygsvømning.

* Da vi vendte om, var der 10/10dele.

Lørdag d. 24/8. Atter en nat i roligt vand, skuden vendte snuden tilbage til Beechey Island. Her ankom vi kl.05.45. Solen skinnede. Der blev filmet fra gumibåden. Derefter speedede vi i land. Jeg har endnu ikke været et mere godt sted. En slags ørken - Sandet er bare skiftet ud med småsten. En gul valmue + lidt mosklatter så jeg, ellers absolut ingen vegetation.

Vi besøgte Lady Franklins fine mindemonument over sin mand Sir John Franklin, dette var hans sidste kendte opholdssted inden han omkom, i sin videre færd for at finde NordVest Passagen. Der var en fin søjle af træ herpå var monteret 6-7 små mindeplader over andre deltagere, desuden var der for foden af denne en stor hvid marmorplade med en lang indskrift. Prins Charles af Wales og Dronning Margerite af Holland har ligeledes opsat mindesten.. Der ligger en masse rustne tøndebånd og rustne gamle dåser samt træ fra tønderne. Der er ruinerne fra et hus. Et stykke til højre fra dette mindemonument er der 4 grave.

Steen, Harmut og Peter bestiger dette småstensfjeld. Vinden er kold, så Peter har skruet huen godt ned om ørerne, vinden er kold.

Erik fik imens smurt dækket med dextrol, som skulle tætnes yderligere, vi kan da håbe. Jeg får talt med søsteren min - dejligt. Lyngby radio gik HELT klart igenem. Jeg får bagt et par brød hver anden dag. Henning får en tiltrængt lur, han har sejlet hele natten.

Vinden er nu i NOrd, hvilket skulle bevirke, at isen vil trække sig væk fra området ved Resolute, så vi forsøger atter at drage West på. Afgang kl.14.30.

Turen går fint, vi ankommer kl.23.30.

Der kommer en kano med påhængsmotor og 4 børn, en far og en mor op på siden af os. De filmer os på video, 3 gamle dage, når fremmede kom, var det dem, der fotograferede og filmene - pudsigt...

Inde på land stod 2 canadiere, de inviterede på The og kaffe. Vi kom op i et tilsyneladende fælleshus, der var et kæmpe køkken med en masse tørproviant på lager. Vi blev budt på mange slags kager. Den ene ^{viste det sig}guten, var nordmand - fiskeribiolog, han er ved at skrive doktorafhandling og laver forsøg her på deres lokale mini-akvarium. Den anden leder turistturene heroppe - Haakon og Peter (canadier).

Søndag d. 25/8. Sov dejligt længe. Fik derefter et varmt bad på explores home, som Peter (canadier) passer for værtsfolkene Bezal (fra Sri Lanka) og Terry.

Her fandt vi ud af, at vi da ikke er de mest tossede mennesker nord for Alperne.

Der var mange smukke billeder og beretninger fra folk, der havde rejst på de mest underlige måder. Vi hilste på 2 spaniolere, som var ved at fange hunde ind til et par spand. De vil igennem Nordvest passagen med kajak og hundeslæde, de regner med at deres projekt vil vare $1\frac{1}{2}$ år endnu. De har også været i Grønland, tog hertil i kajak fra Thule, det var vist sidste år. De genkendte straks KNI-mærket på vores rygge. Steen fik sig en kajak-snak med dem og en dejlig aftentur, hvor de afprøvede hinandens kajakker. Et forsikringsselskab sponsorerer alt for dem.

Vi mødte også 4 tyskere, der netop kom til explores home, da vi var der. De havde givet op ved Summerset Island, hvor isen forhindrede dem i at fortsætte med deres kajakker. De havde været væk i en måned, det kunne man godt lugte!!

"Hovedpersonen" hed Hans Memminger, der var en bog på hjemmet, han havde lavet, der er mange smukke billeder fra tidligere ture. De fortalte at ved Dundas Harbour var de blevet angrebet af en isbjørn, mens de sad i deres kajakker - uf...

De havde efterladt alt deres udstyr, hvor de gav op, og så gik de hele vejen hertil.

Vi havde en afslappet aften.

Resolute Bay

Mandag d. 26/8. Denne dag fik vi travlt med at organisere og udbedre olie, vand, filtre, selvstyreren, brændstofrør (4stk. revnede da de var spændt for hårdt) og radioen.

Buster Welch - chefbiolog - hjalp med olie og vand.

Peter Robinson fra Explorers Home kørte os rundt til diverse værksteder og myndigheder (sidstnævnte var sjældent at træffe). Posten var også kommet - breve og chips til radioen samt akselpakdåser til styremaskinen - det var fint.

Erik og jeg havde først været hos the beachmaster (en slags havnefoged uden havn) for at spørge, om de lå inde med de samme slags filtre, som vi bruger. Sædvanligvis har deres landgangsbåde samme motor som vores, men deres var blevet skiftet ud, viste det sig. Kontoret var i et lille hus. På dette kontor var 2 personer. Den ene hilste allernådigst med hænderne i lommerne, mens han kiggede ud af vinduet. Man kunne næsten se, hvordan han kunne vejre problemer. Han tøede dog lidt op men kunne ikke hjælpe. Den anden dukkede frem bag en åben dør, hvor han havde stået og set os lidt an. Kontoret var ret nøgent, ligesom den dame der hang på væggen. De var fra New Foundland, og historierne om folk derfra minder meget om vores mol-bohistorier. Erik spurgte ham, der interesseret kiggede ud af vinduet, om de ventede skib? " Ja... lang pause.. på torsdag ". De så ikke ud til at lave andet end at vente på dette.

På et mekanikerværksted, nær lufthavnen, fik vi vores filtre under næsten samme procedure i kropssprog, men mekanikeren endte op med at lave mange krumspring for at hjælpe os bedst muligt. Han skaffede os også 4 brændstofrør - dem pillede han ud af en bil, der var solgt, " men den kommer jo ikke ud at køre før til næste sommer ", sagde han, " bare send dem tilbage når I kommer hjem. Flink fyr fra Quiebec.

Vi var også på vejrstationen. Her fik vi alle tænkelige oplysninger. Vi blev fotograferet, så familien hjemme kunne se os. De var allesammen meget interesserede i skibet, turen og i Grønland. Vi fik lov til at telefaxe, afleverede en Kivioq-T-shirt og en Knud Rasmussenplatte som gjorde megen lykke.

Der må iøvrigt være en brist i informationen om Grønland. Hvis man har tænkt sig at benytte turismen som indtægtskilde, så må der sættes anderledes og mere effektivt ind med oplysninger og reklame om de faktiske forhold. Folk her i det arktiske Canada tror Grønland er én stor isterning - det gælder iøvrigt også mange danskere i Danmark desværre. Der var flere, der gav udtryk for, at de mægtig gerne vil besøge Grønland, men deres forestilling om landet sætter en stopper for mange. Selvom her ikke bor så mange mennesker her, så bor de fleste her kun noget af året. Når de så er hjemme i det sydlige Canada, så kunne de jo bringe reklamen videre. Vi lovede at sende turistbrochurer herover.

Vi fik også vasket tøj (i koldt vand) på Explorers Home. Her opdager vi også at Gorbatojov er tilbage i stolen. Kuppet skete jo, mens vi var i Pond Inlet, og det har bekymret os meget. Det er lidt vanskeligt at følge med, når der er så meget andet, der optager én.

Hele dagen gik med alt dette + indhandling til en middag for Peter Robinson som tak for al hans hjælp.

Der er 2 forretninger. Varerne er MEGET dyre. Der er ikke enhedspriser som i Grønland, varerne er 60% dyrere end i f.eks. Montreal. Udvalget er tilgængeligt også MEGET lille. De fleste bestiller selv varer et andet sted fra i Canada og får sendt det med fly, det er utroligt nok billigere.

Byen vågner forresten først omkring klokken 12.00 middag. Alt er lukket indtil da, der er næsten ingen folk at se for.

Man kører rundt i store ramponerede amerikanske lastbiler og biler med store højtsiddende hjul. Ingen taxavirksomhed. Der er grusveje overalt, og der er ikke tale om de store afstande. Der er dog ca. 7km til lufthavnen. I dette område findes værksteder, vejrstation, en forretning m.m.

I Resolute Bay bor der ca. 175 mennesker. Jeg ser meget få inuitfolk. Her skal dog være samlet folk fra 2 nedlagte bygder. Så befolkningen her lever efter sigende

i 3 grupper - canadierne for sig og de 2 inuitfolk hver for sig.

Resolute Bay er en vejr-og kommunikationscentral + luftbase for Nord-Vest territoriet i Canada.

Stedet var oprindeligt tænkt opført i Winther Harbour på Melville Island, men megen is forhindrede dette (i juli 1947), og man lodsede mere eller mindre tilfældigt proviant (til 2 år) samt personer af i Resolute Bay, her har det så været siden.

Jeg synes stadig, stedet bærer præg af at være et midlertidigt opholdssted. Det samme gælder nogle af beboelsernes indretning. Når man tager i betragtning, at mange af disse canadier bor her det meste af året, så er det utroligt, at de kan føle sig tilpas i den MEGEN snavs. Værelserne minder om fængsler - bare kolde vægge, en stiv seng, en stiv stol og lidt personligt rod skjult i dunkel mørke, der er hængt tæppe for vinduet, tøjsnor fra hjørne til hjørne under loftet, der mangler faktisk bare et toilet i hjørnet.

Uden humor er folk dog ikke her. Under et skilt, med en del pile visende kilometer antal til resten af verden, har en humorist plantet nogle meget livagtige og farverige kaktusarter i blomst. En anden har lyserøde flamingoer i fint arrangement foran sit hus.

Her er en sygeplejestation med 2 sygeplejersker og 3 sengepladser. Man skal til Ottawa for at føde, hvilket selvfølgelig giver en del familiære problemer.

Det sneer og er -1°C.

Middagen for Peter Robinson forløb hyggeligt. Han kunne mange gode historier om folk, der kommer hertil af de mest underlige årsager. Peter R. leder turisture til bl.a. Ellesmere Island og den magnetiske Nordpol. Sidstnævnte sted blev bl.a. sidste år besøgt af et ungt par, kvinden var gravid - de skulle op og justere deres kromosomer!!!...Der kommer også en del japanere. Sidste år forsøgte én at køre til den Magnetiske Nordpol PÅ MOTORCYKEL!

Der er folk, der forsøger at passere NordVest Passagen på surfbrædt.

En kvinde pendulerede over et atlas og fandt at "hendes linier" skulle nul-stilles ved den magnetiske nordpol.

Et irsk par med et lårigt barn pakkede deres kuffert (uden varmt tøj) og drog til Resolute, for nu ville de have et hundespand og så ellers smutte en tur fra Ellesmere Island til Qanaq/Thule uden nogen form for forberedelse, hvad tænker folk dog på?

Dagen igennem var der mange på besøg på skibet. De ville filme og fotografere os og Kivioq.

Tirsdag den 27/8. Denne dag var vi atter på vejrstationen. En pilot - Harry - fløj ud og så på isforholdene. Enden på det hele blev, at der var for meget is ved Prince Regent Inlet, +9/10-dele is og ingen udsigt til åbning dette år. Det havde været et dårlig is-år i år, sagde de herboende. Vi besluttede at undlade yderligere forsøg på gennemsejling af NordVest Passagen. Peter og Hartmut havde også fået det materiale, de havde brug for, så der var ingen protest. Så kom det frem - som vi jo nok havde regnet med - Peter og Hartmut ville hermed afmønstre i Resolute Bay - d.v.s. de ville gerne med tilbage til Bechey Island og sove i telt en nat, for at Peter rigtig kunne føle sig i pagt med det arktiske.... Derfra ville de så blive afhentet af et lille fly og fløjet tilbage til Resolute Bay og derfra til Tyskland over Canada. Hartmut var noget sørgmodig, han ville hellere sejle med os tilbage, men han kunne da glæde sig over snart at være hjemme hos sin kone Christel.

Han fik straks ordre til at pakke al den oppakning de havde og bringe det i land, de ikke skulle bruge til deres " campingtur".

Vi andre besøgte folk og fik flere besøg selv, bl.a. af mekanikeren, som havde hjulpet os. Han kom med gaver og filmede os helt overstrømmende.

Samtidig var vi temmelig glade for at have tid til overs, så vi kan besøge flere steder i Grønland. GLÆDER OS MEGET.

Kommunikationstekniker Jim Collins ordnede vores selvstyrer - juhu! Han vidste dog ikke hvad han havde gjort, men det virkede...

Hos ham så vi klip fra en videofilm fra en pragtfuld naturoplevelse her i nærheden: Hvert år kommer polartorskene i ^{store} stimer - de ligner store olieudslip i havet - efter dem kommer der hundredevis af sultne narhvaler, (800) hvidhvaler, sæler, tusindvis af fugle og på denne film 1 isbjørn. Dette er første gang det er lykkedes at filme optrinnet. Det skete fra fly og fra landjorden. Det var bare et ubeskriveligt smukt syn!

Vi var også oppe og tage afsked med Buster og frue. Her fik vi en stor pose med den rødeste og dejligste havørred, 2 sække med et blandet sortiment af interessant tørproviant og 3 kassettebånd med musik omhandlende Nordvest Passagen. Meget overvældende!

Vi skulle fra Resolute Bay, inden vinden gik i syd, for ellers ville isen lukke os inde. Alle var klar til afgang kl. 17.00. Peter Robinson var blevet lokket med til Bechey Island (det var Hartmut tryk ved).

Vi spiste den dejlige havørred under den stille sejllads og var ved "camping-pladsen" til midnat. Her tog vi så afsked med "matroserne" og Peter R. Godt det ikke var mig, der skulle til at kravle i "sikkerhed" for isbjørne, hejse telt m.m. Erik og jeg krøb i vores lune køje. Steen overtog senere Hartmuts køje agter, det larmer godt nok mere der, men det finder Steen kun beroligende, og der slipper han for at blive vugget så meget.

Onsdag d. 28/8. Dette var en dag med regn og snebyger. Vi ville nu sejle samme vej tilbage til Grønland: Krydse Lancaster Sound - ned gennem Navy Board Inlet til Pond Inlet. Her ville vi holde 24 timers pause.

Hen under aften blæste det desværre op igen. Det er et ret uroligt farvand, må jeg sige. I vores glæde over at være os selv 4, kunne vi nu hoppe i takt med bølgerne, der nok en gang var imod (østenvind). Hvornår kommer dog den medvind? Vi sejlede denne gang i en skrå linie stilende mod Navy Board Inlet. Vi sejlede i megen is hele aftenen. Hele natten blæste en hidsig østenvind, kunne knapt sove.

Torsdag d. 29/8. Stadig østenvind - ØC, man kan mærke, at det bliver varmere jo længere øst på, vi sejler, behøver knapt så meget tøj på.

A pro pos blæst, så er det ifølge gammel sømandsskik forbudt at fløjte ombord på et skib, det giver storm fra den retning, man har fløjtet i. Ved vindstille kan det dog tillades skipper at gå i enrum og fløjte en sagte melodi i den rigtige retning.

Vi prøvede at komme i læ af noget is, men det var ikke nemt at sejle i. Jeg kravlede i riggen med VHF-radio og dirigerede Erik gennem smuthullerne, så godt jeg kunne. Erik besluttede dog at sejle lige udenfor isbæltet, vi var meget spændte på, om der var åbent til Navy Board Inlet, det håbede vi meget. så vi kunne få et hvil i Pond Inlet.

Ved middagstid var vi ved indsejlingen til Navy Board Inlet, og lykkeligvis sluttede isbæltet netop her.

Der var dog et par smalle bæltter med pakis, vi skulle forcere. Denne gang måtte vi bruge bådshagen til at skubbe isflager væk med, der var ingen naturlige åbninger. Det gik fint. Desværre så vi ikke så mange dyr denne gang i Navy Board Inlet. Få flokke af sæler. Jeg fryder mig forresten over de nuttede små søkonger og deres kludedumpede snublelandinger.

Straks vi begyndte sejlladsen i Navy Board Inlet, stilnede vinden af og kom agterind for en gangs skyld.

Hele eftermiddagen foregik sejlladsen i 2-6/10 dele is. Kl. 18.00 stoppede vi motoren og drev for vinden, mens vi indtog nogle dejlige saftige amerikanske bøffer sammen, det var hyggeligt. Ellers spiser vi jo noget i hold, når vi sejler døgnet rundt.

Videre gik det mod Pond Inlet i 2C, det føltes som en sommeraften. Jeg nød den vindstille aften på dækket bare iført joggingtøj.

#Jde andres
tag
Steen
deroppe.

Fredag d. 30/8 ankommer vi i SOLSKIN og 2C til Pond Inlet kl. 06.45. NU ser byen venlig ud. Vi kan ligeledes se de smukke fjelde, byen har udsigt til. Efter morgenmaden laver vi lidt forskelligt skibsarbejde på dæk, om læ (inde i skibet) og i maskinen.

Derefter rigges gummibåden til, og Erik og jeg sejler ind for at se på byen. Den er noget større, end det var at se fra søsiden. Der er et gymnasie, et voksenundervisningslokale, en stor skole, et kommunekontor, en drug og alkoholkommite og 2 overordentlig velassorterede supermarkeder. Der var ikke meget husflid at købe. Vi var også på stedets hotel. Her blev vi budt på kaffe i spisesalen (den lignede en kantine).

Efter et par saftige hjemmelavede burgers, sejlede vi alle ind i samlet trop og gik rundt hele eftermiddagen. Der var liv i byen nu. Mange kvinder bærer deres mindre børn og babyer i det traditionelle overtøj med kæmpehætte (her er barnet). Bagtil er der en slags hale af stof, som når næsten ned til fødderne.

Flere mennesker stoppede os for at høre, hvad vi var nogle, hvor vi kom fra o.s.v. Dejligt! Alle hilste venligt, smilende.

Vi så flere slags kajaker - Steen var yderst interesseret.

Hundene lå i lange rækker langs 2 vandløb. Herovre er man gået mere over til at bygge store slæder og så benytte snescootere som trækmiddel i stedet for hunde.

Børnene er her, som så mange andre steder jeg har været, meget interesseret i kontakt, helst skal de lige røre lidt.

Vi blev også inviteret til loppemarked kl. 18.00, der var gang i forretningen.

Jeg har læst mig til, at man overvejende er katolikker her. Det er måske derfor, der er placeret et stort kors med en korsfæstet Jesus på et højt punkt i yderkanten af byen lige over den kirke, der mest lignede en kirke. (Der var en til- i et almindelig firkantet hus).

Aftenen gik med at spille lidt spil og med at se folk fra byen drage på jagt. Det var nemlig lang week-end, da der var bank-holiday mandag.

Ca. 60 sømil fra Pond Inlet er et fint fiskested, men vi tør ikke rigtig løbe an på at tage derhen, nu vejret endelig er smukt. Så vi beslutter at drage herfra, når vi har fået en god nats søvn.

Lørdag d. 31/8. Ups en brat opvågning!

Der er dejlig bar sandbund her (giver vandet en smuk farve), men ankeret holder ikke så godt, vi var drevet ret langt ind mod land i løbet af natten, og vi vågnede ved et ordentligt bump.

Det klaredes dog uden de store problemer. Vi besluttede at sejle fra Pond Inlet ud mod Baffinbugten / Davidstrædet og ankre i Albert Harbour for at gøre søklar. Her kunne ankret heller ikke få fat. Så måtte vi videre og i Guy's Bay lykkedes det.

Her var der en storslået natur. Området viste sig at være afgrænset af mange gletchere. Steen drog på jagt, men han fandt bare en masse gæs, der skræppede voldsomt op.

Vi hentede lidt vand. Vi havde dog ikke brugt så meget siden Resolute Bay. En hvis "Jonas" brugte vist ferskvand til at skylle toilet i.

Erik og jeg gik også til fjelds. Det blæste koldt. Der var en hytte - utrolig ren og velholdt indeni. I et meget stort område udenom lå der en stor mængde - mest gamle - ben og knogler fra flere slags dyr (rensdyr, moskusokse, hval og sæl). Der er sat noget kød til livs i tidens løb!

Der har været flere bygninger, grundstenene er til bage. Alt det rustne er samlet nogenlunde sammen i bunker. Der er småsøer og vandløb. Dejligt område.

Efter aftensmaden fortsætter vi med kurs mod Umannak/Grønland.

Da vi kommer ud på " det store vand " blæser det ikke mere, men der er godt med dønninger, de kommer dog agterind! Vi har en dejlig aftensejllads med en fin solnedgang i den let overskyede horisont. Mørkt ved midnatstide.

Søndag d. 1/9. Humøret er højt, der er stadig meget let men vestlig vind, så bølgerne kommer agterind. Det er bare så skønt med denne rolige sejllads. På denne måde skyder vi en fart af 8 - 10 knob mod de 4 - 5 knob i stærk modvind.

Jeg kan både bage kage og pandekager m.m., ja, skrive for den sags skyld, uden at falde ned af bænken.

Jeg får lært lidt navigation: udsætte position, stikke kurs, måle distancer, og jeg lærer noget om aflæsning af vejrkort, højtryk og lavtryks betydning og vandringer. Utroligt som man kan interessere sig for millibar og isobar lige pludselig.

Nu da selvstyreren virker, kan vi nå meget andet arbejde, især i roligt vejr, ellers skiftes vi jo til at styre skuden.

Vi kan høre KNR/ Grønlands Radio igen. Fik atter forbindelse med Aasiat Radio.

Der er spredte isfjelde. Iskortet viser at vejen til Grønland er isfri. Vejr-kortet viser, at vi er omgivet af glade højtryk - heldigvis.

Vi har ikke set mere end ét stort fragtskib på vores færd, nemlig en bulkcarrier i Lancaster Sound d. 23/8, der lå den og ventede på isbryder i den tætte is.

I dag stillede vi urene en time frem, vi skulle have gjort det i går, da vi passerede 75. længdegrad. Det er nu en rar fornemmelse selv at kunne bestemme over tiden, det passede os bedre til middag i dag. Vi gjorde det samme i Pond Inlet. Der er ikke så langt mellem længdegraderne her nord på, så vi skal skifte en gang til inden ankomsten til Ummannak.

Mandag d. 2/9. Pragtfuldt... atter en dag med medvind og rimelig rolig søgang, sol og snebyger.

Det kunne tyde på, at vi er sluppet af med skibets "Jonas", mener søfolkene. Alt går problemfrit nu, det er godt vejr, alt virker efter hensigten - skønt. ("Jonas" er betegnelsen for én, der bringer uheld. I gamle dage, når man fandt frem til den, man mente var Jonas, så blev vedkommende straks ryddet af vejen, på en mere eller mindre human måde. Andre sendte en sort kat afsted i en tønde med proviant til 7 dage - det hjalp ALTID).

Vi fik ordnet lidt praktisk arbejde og stillede atter urene en time frem.

Hver dag er vi genstand for mågefuglenes moro, tror jeg. Det ser ud som om, de leger med skibet. De svæver ind foran stævnen og når lige væk, inden de kunne blive ramt. Det ser sjovt ud. Får helt lyst til at lege med.

Jeg laver lagkage, bager boller og laver dessert m.m. i forberedelserne til Steen's 30 års fødselsdag i morgen.

Til midnat ved vagtskifte serverer vi chokolade og nybagte boller i styrhuset, hvor 3 lys er tændt for en kort bemærkning, og et lille flag er hejst. Vi overrumpler også Steen med fødselsdagssang for flere tonearter.

Tirsdag d. 3/9.

Steen's 30 års fødselsdag...

Trods dette skulle alt ikke være lutter lagkage. Nu måtte vi nemlig til at styre manuelt igen, da akselpakdåserne, vi havde modtaget, var 1 mm for små. De holder ikke så længe på olien. Vi skifter igen i Ummannak.

Midt på formiddagen skimter vi atter Grønland. Skønt at være tilbage.

Til middag sejlede vi ind i Ummannakfjorden. Så blev det tid til kaffe og lagkage. Vi forventede at være i Ummannak havn kl. 20.00, så vi ville først spise fødselsdagsmiddag der.

Det var en smuk indsejling. Kl. ca. 17.00 mødte vi kystpassagerskibet Disko. Kaptajn Callesen havde adviceret passagererne om vores tilstedeværelse, så der var mange folk på dæk for at hilse med vink og for at fotografere og filme. Disko sejlede rundt om os, så der kunne fotograferes fra solsiden også. Vi fik 3 trut til farvel. God oplevelse!

Der kom også et par joller på siden af os for at hilse og kigge, da vi var ud for bygden Qarsut.

Kl. 20.30 var vi i Umannak. Der så dejlig ud allerede på lang afstand. Der var store isfjelde i havneområdet. Der kom hurtigt folk på kajen, da byen ligger højt, var der mange, der havde set os komme sejlene. De syntes det så flot ud med vores røde sejl.

Så blev den røgede helleflynder fra Royal Greenland serveret, og champagneproppen sprang - for nu var vi tilbage i Grønland MED Kivioq og Steen havde jo stadig fødselsdag., så der var noget at fejre.

Der var en skibsinteresseret mandlig sygeplejerske på kajen, han blev inviteret på kaffe og lagkage. Steen havde til dagen medbragt store cigarer, så der blev lagt røgslør.

Resten af lagkagen blev sat på dæk for natten.

Forresten, skibet hvalfisken kom for at lodse fisk sidst på aftenen, vi forhalede og lå udenpå denne. Vi så, hvor kvikt de arbejdede, det tog ikke lang tid at få de fisk i land.

Onsdag d. 4/9.

Der blev ikke mere lagkage til os. En tilsyneladende lækkersulten sjæl havde inspiceret indholdet af vores køletaske (fandt ikke noget interessant), men lagkagen var væk, der lå et par klatter flødeskum hen af dækket. Fadet lå på havnens bund. Nå, jeg havde nu været fornærmet, hvis lagkagen også var røget i havnen.

Erik og jeg gik efter morgenbrød. Da vi kom tilbage, var der allerede nok en gæst - Niels Danielsen - tankforvalter. Han fik en bid brød med og fortalte så hyggeligt.

Dette er en smuk, smilende by. Det er ikke blot Umannakfjeldet, der er hjerteformet, befolkningen er også meget hjertelig.

Nær havneområdet er der en del gamle velholdte bygninger. Kirken er bygget i sten fra området, det er en smuk bygning!

Der er mange hunde, og der hænger fisk m.m. til tørre på dertil indrettede stativer for anvendelse som hundefoder.

Vi nyder den ubeskrivelige udsigt, ser isfjeldene kælve og vende rundt.

Vi får et dejligt bad ved brug af havnens fine bade faciliteter, som vi fik lov at bruge af havneforvalter Ole.

Noget tid blev der også brugt på møntvaskeri.

Der er livlig trafik af folk ved den lille kaj. Vi havde besøg af en voksende børneflokk (Erik delte småkager ud). Mange var meget interesserede i Steens kajak. Ungerne klatrede rundt højt og lavt i en vældig fart. De går meget sent i seng!

Torsdag d. 5/9.

Sikken et flot solskin. Det er godt vi er tilbage i varmen, er vi alle enige om.

I dag forhalede vi til en anden lille kaj, for Disko kom til morgen. Vi fik hurtigt besøg af Kaptajn Callesen m.fl. Vi blev inviteret til frokost på Disko.

Derefter blev der atter arbejdet på at få sat klyverbommen fast med de rette bolte.

Vi besøgte byens fine museum, hvor vi fik en meget hjertelig velkomst. Det er beliggende i byens første sygehus.

Derefter travede vi en dejlig tur til fjelds for at finde julemandens hytte. Vi nød den bragende stilhed, bækkens rislen og vegetationens efterårsfarver. Niviarsiaq sang deres sidste vers blandt forpjuskede kæruld og duknakkede klokkeblomst.

Dette er blid balsam for nerverødderne!

Vi finder den fine julemandshytte. Man er nu ved at indrette den med ovn, soveplateau m.m. Den er meget indbydende. Den ligger i meget storslåede omgivelser. Erik har rød tophue på. På afstand ligner han såmænd julemanden i sommerdress.

Her er iøvrigt utroligt hedt, som en rigtig sommerdag. Til sidst måtte vi nøjes med at være iført vores T-shirts. Kunne vi have slæbt på vores store støvler, havde vi gået på bare fødder. ^{ikke} en vind rører sig.

Vi falder i søvn til lyden af knagende tovværk, vindens susen (det blæser op) og dønningerne efter isfjeldenes bragende kælvinger.

Fredag d. 6/9.

Vi skulle efter planen sejle til Saatut i dag, men p.g.a. den stærke blæst i om-egnen bliver vi liggende her i Ummannak.

Det giver os anledning til at møde marinekutteren Tulugaq med dens flinke og hjælpsomme besætning. Det er på den kutter, Steen normalt gør tjeneste. Bonde Pedersen var med kutteren. Han er ved at indsamle materiale til en anduvnings-og passagelods for Grønland. Vi havde ham på besøg en del af eftermiddagen.

Om aftenen var vi til hyggelig komsammen på Tulugaq. Vi fik den herligste kutterkaffe.

Steen ville give cigarer - tabte dem i havnen og 1 - 2 vupti sprang han i for havnen for at fiske dem op (de var i metalhylster).

Lørdag den 7/9.

Nu har vinden lagt sig, men havneløbet er fyldt med is. Kystskibet Djutaat kommer og Tulugaq skal sejle, så de flinke havnefolk flytter is, så vi alle kan passere.

Vi sætter kurs mod bygden Saatut og hilser farvel til en meget dejlig plet på jord - Ummannak.

I Saatut bor ca. 270 mennesker. Saatut betyder vist noget i retning af den flade øer, og det var den. Der så fredfyldt ud. Vi fik en hyggelig snak med Karl Løvstrøm. *Her var noget rodet og ildelugtende.*

Videre gik det så til Ukkusissat. Her bor ca. 170 mennesker. På vej hertil så vi både hval og sæler - dejligt. (Vågehval?)

De 2 spaniolere - Raymond og Rafael - vi mødte i Resolute Bay, havde boet i denne bygd i henholdsvis 9 og 13 måneder for at lære at køre hundeslæde - verden er lille! Man kunne selvfølgelig godt huske dem.

Kivioq kunne man også godt huske, bl.a. fra filmen Palos bruddefærd. Det er dejligt at mærke, at folk rundt omkring synes, det er godt, at vi har restaureret Kivioq. Vi havde en hyggelig samtale med byggerådsformanden og hans gæst.

Steen blev inviteret på the og kage, da han skulle studere en narhvalstand, der var lavet til en miniflagstang + andet fint husflid.

Man havde vist for nylig bygget bygdens kirke. Den var meget flot i lyst træ.

Denne bygd ligger meget smukt. Der er en dejlig strand og bagtil skærmer det høje fjeld. *Her ser dog noget fattigt ud.*

I skumringen fortsætter vi til Marmorilik. Hvem der dog havde tid til at blive længere på hvert sted!

Vi troede, at nu kom vi til et sted uden andre end os, for minebyen er jo nedlagt. Men da vi nærmede os i mørket, blev der tændt en isprojektør, blændende velkomst. Det var skibet Adolf Jensen, der ville hjælpe os med at finde vej. Skipper Alvin med familie, besætning og biologer? gav os en varm velkomst, vi lagde os på siden af dem.

Vi fik en stor kallem m.m.

Alvin kender vi jo fra Nuuk, og Henning har sejlet sammen med ham. Mens Henning gik over til Alvin, gik biologerne over til os for at inspicere og høre nyt.

En time efter kom Tulugaq også for at ligge natten over.

Dejlig stille nat.

Søndag den 8/9.

Efter en del morgengæster, gik vi i land for at bese stedet Marmorilik. Henning har været her, da der var gang i minen, så han syntes, det var underligt, at der nu ikke var en eneste bygning, bortset fra hotellet, tilbage. Greenex havde ryddet hele stedet - der var ryddet flot op - der stod nu kun nogle betonfundamenter tilbage. Man startede i sin tid med at bryde marmor her, som navnet naturligt siger, sidenhen begyndte man at bryde bly og zink. Biologerne kommer nu år efter år for at kontrollere bly og zink indhold i fiskenes lever, da man vil sikre at minegangene er ordentligt forsejlede efter brug. Det er de tilsyneladende.

Denne marmor er meget flot, det skinner hvidt overalt ^{på} den kølige men solbeskinnede forladte plet. Den sorte engel (en sort plet på det høje fjeld) vinker til os med sine udbredte vinger.

Om det kan betale sig at anvende hotellet til turister er vist fortsat en gåde.

Ca. kl. 13.00 drager vi videre, møder på vejen Adolf Jensen igen, der kommer bud derfra med dejlig havkat, som vi nyder om aftenen - tak.

Vi skulle ellers have været til Ubekendt Island for at samle sten et sted Niels Danielsen havde fortalt os om, men da det er vanskeligt at sejle i denne is i mørke, var vi nødt til at fortsætte til Niaquornat (det aparte hovedlignende næs), hvor vi ville overnatte. Dette sted har i flere hundrede år været en god fangstplads. Der bor nu ca. 80 personer, selvom stedet egentlig blev nedlagt i 1960. Jeg kan godt forstå, man kæmper for at få lov at opretholde denne skønt beliggende bygd. Den bærer præg af en udpræget orden, selv hundefoderet er skåret i sirlige strimler, inden det blev hængt til tørre.

Hunden var velværdig og havde den FLOTTESTE hvide pels.
Vi havde som de fleste andre steder besøg af en stor børneflokk. Vi lagde til ved den lille kaj. Da vi ankom kl. 21.00, var det højvande. Man fortalte os, at vi nok ikke kunne ligge der ved lavvande kl. 03.00, hvilket viste sig at passe præcist, da skrabede vi nemlig bunden.

Ved vores ankomst var der mindst 40 mennesker op for at hilse på, hyggeligt. *De var bemærkelsesværdigt små og valst i forhold til andre steder.*

Da vi ikke kunne ligge ved kajen p.g.a. lavvande, sejlede vi atter videre denne gang med bygden Saqqaq i Vaigat som mål for en overnatning.

Isskosserne havde skrabt en del mod skibet i løbet af natten, så vi havde ikke sovet meget.

Mandag den 9/9.

Atter en dag i strålende solskin. Vi tog atter solbad på dækket (så har vi da fået en slags bad).

Nu vil selvstyreren igen ikke, som vi vil, og der overgås til manuel styring.

Kl. 19.00 er vi næsten i Saqqaq. Vi sætter gummibåden i vandet og Henning sejler Steen ind til land - en stor vækstfyldt oase - her vil Steen overnatte og evt. jage rensdyr, hvis han er heldig. Så vil han gå til Saqqaq og påmønstre skibet igen tirsdag morgen.

Vi andre sejlede videre til Saqqaq og ankrede lidt ude.

Sejlede derefter ind i gummibåden og kiggede på bygden. Her bor ca. 110 personer, og vi talte med et par stykker ved skolen.

Vi fandt også et hus noget anderledes end de andre. Det var stort og omkranset at et rødt stakit samt trådhegn, men så ubeboet ud. Der var et stort og et

mindre drivhus (uden smadrede ruder) Det så ud som om, der stadig blev groet noget i dem. Haven bestod af stensætninger og høje med planter og pynt. Vi fik at vide at, dette var Hannibal Fengers hus med dette hans nordligste drivhus. Man fortalte, at Simon Spies engang havde væltet sig i Hannibals fine tomater. De var jo ret dyrebare på disse kanter, så der blev straks doneret 20.000kr fra Simon Spies, da Hannibal kom til København for at takke for pengene og fortælle hvad de var blevet brugt til, fik han 20.000 mere.

Nå, der var nogle isskusser der underholdtes i løbet af natten, og da stedet er omgivet af store isfjelde, som jo nu og da kan arbejde voldsomt, så sov sømændene lidt på albuerne.

Tirsdag
10/9.

Steen havde sovet godt inde på land. Da han vågnede, børstede han det værste rim af (-1C) , rensdyr blev det dog ikke til i denne omgang.

Inden morgenmaden lagde vi forenden af skibet til den lille kaj, så Steen kunne komme om bord. Efter morgenmaden vrimlede det pludselig på dækket med folk. Det var hele personalet fra fiskefabrikken, der brugte pausen til at bese skuden og få en lille snak om vores færd.

Kl.09.40 sejlede vi atter videre, denne gang med Qeqertarsuaq / Godhavn som mål. Det er stadig dejlig solskin og barometeret er rimeligt højt - endnu.

Der var forresten en del morgentåge, som skjulte de store isfjelde. Senere sættes sejlene, da der er en frisk vind.

Dagen igennem var der en del tåge, men vi nåede frem til Qeqertarsuaq/Godhavn kl.20.00 uden problemer ivotrigt.

Vi havde en rolig nat ved en af kajpladserne i denne af naturen så afskærmede havn. Det er i sandhed en GOD HAVN. Her bor ca. 1070 personer.

Denne onsdag d. 11/9 fik Henning bad ombord på sandskibet "Holmi".

Også her i Godhavn er de gamle kolonihuse flot bevarede med deres gamle bjælker og sjove tagrygge. Kirken er umådelig flot - trækirke i utraditionel facon, klokketårn ved siden af kirken. Jeg fik set det lille sygehus udefra, desværre tillod tiden ikke et rigtigt besøg.

Vi var hos handelschefen for at sende telex. Vi fik en god snak med den friske herre.

Jeg kunne godt tænke mig at være her lidt længere tid, men af sted mod Kronprinsens Ejland og Hunde Ejland måtte vi kl. 12.00, da vi var flyttet længere ind i havnen til morgen, og her kunne vi ikke ligge ved lavvande.

I det solrige og lune vejr sejlede vi i stille vande forbi Kronprinsens Ejland, Da vi ikke havde kort over stedets vanddybder.

Ca. kl. 16.00 ankrede vi ud for Kitsissuarsuit/Hunde Ejland (vi så ingen hunde). Det var også en hyggelig bygd med ca.125 indbyggere. Vi sejlede ind i gummibåden og hilste på et par folk ved anløbsbroen. Den ene ville gerne vide, hvem vi var, han var nervøs for, det var folk fra Grønlands tekniske organisation, der kom for at kontrollere ham, for han havde jo lige en "friday" - skål på det!

Her var ligeledes nogle gamle bygninger fra kolonitiden. På et højdedrag var placeret et par hvalkæber, som kunne ses på lang afstand. Her var også en fin skole og en pæn lille kirke.

Folk havde travlt med at hente is (i mange forskellige baljer m.m.) fra en fælles "iskasse". De knoklede op og ned i det kuperede terræn med deres trillebøre fyldt med is til smeltning i hjemmene.

Kl. 19.30 blev vi atter flot modtaget af John på Aasiaat tankanlæg, hvor vi fik bad. Vi fik set lidt søndagsavis på Sømandshjemmet.

Torsdag d. 12/9.

Efter en dejlig stille nattesøvn vandrede vi rundt i byen for rigtig at bese den, denne dag var her nemlig solskin!

På kommunekontoret mødte vi en herre, som spurgte, om vi dog ikke skulle ligge ved

atlantkajen, for han ville da gerne se dette historiske skib (det er aflåst område ved tankanlægget). Vi mødte ham igen ved butikken, da havde han et fotokopi af en artikel om Kivioq til os. Senere kom han og så på skibet.

Om aftenen havde vi den flinke tankforvalter til middag. Vi fik også besøg af Lars Bo (Steen kender ham fra Tulugaq). Atter en hyggelig aften i petroleumslampens skær.

Fredag d. 13/9. Vi sejlede afsted igen kl.12.00. Denne gang med bygden Kangatsiaq som mål. Det var skøn indenskærs sejllads i roligt vand og solskin. Der var mange hurtigtgående både i farvandet denne eftermiddag. Vi vinkede tilbage til alle hilsnerne. En kaldte os på radioen, " da han gerne ville vise ære og respekt for dette historiske skib " - " Til lykke med turen " sagde han. Glæden bobler **hver** gang, vi mærker de mange positive tilkendegivelser.

Ca. 1 1/2 times sejllads fra Aasiaat havde vi atter en fantastisk flot naturoplevelse: Mindst 4 hvaler (vågehvaler?) sendte deres blåst i vejret og svømmede ret tæt ved skibet et stykke tid.

Kl.18.00, lige inden ankomsten til Kangatsiaq, vinkede vi til kystskibet Kununguaq og kapt. Ladegård, der havde sejlet en lille omvej, for at møde os.

Vi ankrede derefter op lige ud for bygden (egentlig er det vel en by, for det hedder Kangatsiaq kommune) her bor ca. 470 personer.

Erik og jeg tager i land med gummibåden. Her er ujævne smalle grusveje (nærmest stier) med store klippestykker strittende op hist og her, trods dette er her minsandten flere biler og mindst 2 taxies, utroligt bilerne kan holde til at køre her. Vejarealet - afstandene er forsvindende små.

Vi bliver hilst velkomne af et par fangere i lystigt humør, de var lige kommet hjem fra rensdyrjagt, så der blev parteret og lagt i kasser. Vi gik gennem byen , op til en varde og ned omkring vandsøen. Vi fandt, at byen mildest talt har et **meget** afslappet forhold til oprydning og samlesteder for affald. Men som Steen siger: " de tjener jo penge her " . Der er en fiskefabrik.

Vi var inde i en lille kiosk for at spørge efter Uka Wilhjelm, som jeg kender fra K2/ Sana. Hun har undervist på skolen her i bygden, men vi fik at vide, at hun nu var i Nuuk igen.

Vi ville handle med manden, dette kunne dog ikke lade sig gøre, for vi havde kun en hundredekroneseddel, og han havde også kun masser af samme i sin pengekasse, så han kunne ikke give tilbage.

Lørdag d. 14/9. Kl. 10.00 sejler vi videre mod Agto/Attu. Ca. 1 1/2 times sejllads fra Kangaatsiaq siger Henning: " Her er **altid** hvaler ". Få minutter efter kommer de første til syne. Både enkeltvis og i flokke blåser de rundt om os.

Hvilken herlig oplevelse hver gang! Vi regner med, at vi har set mindst 20 hvaler på vores tur indtil nu, ikke at forglemme de utallige sæler. Skønt at sejle indenskærs!!!!

Kl. 15.30 ankom vi til Agto. Her går vi lidt rundt, ser endnu en noget moderne kirke der falder helt ved siden af landskabet. Her hersker samme afslappethed overfor oprydning m.m. Denne bygd hører under Kangaatsiaq kommune. Her bor ca. 360 personer.

Vi har besøg på båden , da vi kommer tilbage. En lille familie samt andre smilende mennesker. De virker glade for synet, desværre kan vi jo kun føre samtaler med enkeltord og mimik og fagter, men det er jo vores skyld. Jeg kan ikke lade være med at tænke på, at vores udbytte af alle de dejlige bygdebesøg, ville have været væsentligt større, hvis vi havde mestret sproget bedre.

Vi har **næsten** vænnet os til, at folk bare myldrer ombord, når vi lægger til kajs, men desværre sidder der en rest af vores kedelige "storbyttendensoplevelser" i os, så vi hele tiden er på vagt overfor, hvad folk foretager sig og hvor, da vi i Nuuk har haft flere "langfingrede" personer ombord.

Vi sejler videre for at ankre op i Færing Nordhavn for natten. Dette sted, i bunden af en lille fjord, har der været et opsamlingssted for fisk, tror jeg. Der var et fundament efter én bygning. Vi har været heldige med vejret i lang tid, men denne dag har vi haft lidt støvregn/gråvejrs dog blandet med solstrejf. Vandet er

spejlblankt, der hvor vi ankrer. Det mærkes tydeligt, at vi nu er længere syd på. Det bliver tidligere mørkt (kl.21.00). I de sidste dage er isfjeldene blevet udskiftet med isskoster for til sidst helt at forsvinde.

Søndag d. 15/9. Efter endnu en MEGET stille nat, vågner vi op til en smule rim på dækket og en smule tåge.

Henning laver tidlig morgenmad (sikker t i håb om, at vi skyndsomt kan sejle videre), men Steen vil gerne sejle i kajakken, og Erik og jeg padler ind til land i gummi-båden. **Hvor er her dog rent og stille!** Det er bare den skønneste natur med en dal førende til en stor sø. Vi klatrer til vejrs og indånder den dejlige fjeldluft fuld af dufte. Der er mange slags lav her. Det purpurøde blåbærkrat blandes med mageløst lysegrønt mos - flot farvesymfoni! Der er mange sortebær. Ved en sydlig vendt skråning er de SÆRLIG store og saftige. Jeg har selvfølgelig ingen pose med. Det er én af de få gange, hvor jeg godt kunne bruge en smule forurening. Normalt er der ALTID skidt og møj alle vejne, men her oppe i fjeldet er ingen plast. Jeg samler dog alligevel mos og planter til juledekorationerne (det kan jo snart blive jul).

Vi kom tæt på et par ryper der, ligesom det let sneklædte fjeld, er ved at skifte til vinterdragten. Der blev dog ingen middag ud af det, da det eneste våben vi havde medbragt var videokameraet. Jeg kunne vandre i evige tider i denne storslåede natur, men der er visse tider, der skal overholdes, trods den nogenlunde afslappede atmosfære.

Vi sejler videre kl.11.15.

Efterhånden som vi når ud på det mere åbne vand sneer det lidt, og der kommer en del større dønninger agterind.

Vi beslutter at stile mod Sisimiut/Holsteinsborg. Jeg bager boller og chokoladekage. Kl. 20.30 lægger vi til kajs i Sisimiut. Erik og jeg besøger Lars og Susanne Rasmussen igen. De har heldigvis en fridag fra hotellet, og vi hygger os med rødvin. Steen og Henning får sig nogle hotte groggs ombord (gav Hennings snorken nogle flere decibell).

Vinden tog til i løbet af aftenen, og den peb højlydt, da vi gik til køjs.

Mandag d. 16/9 vækkes vi kl. 9.30, da vi skal flytte os, så en trawler kan komme forbi. Vi beslutter at sejle med det samme, da vinden har lagt sig igen.

Ude på det åbne vand er der dog voldsomme dønninger/bølger, de kommer heldigvis agterind. Jeg har helt vænnet mig til stille vand igen, så det er underligt at blive rusket rundt igen. Men belært af erfaringerne, tager det nu ikke lang tid at søsikre de forskellige ting indenbords.

Solen skinner dagen lang, ca.5°C. Vi ser en finne fra en spækhugger foruden sæler og forskellige fugle.

Kl. 20.30 lægger vi til kaj ved bygden Kangamiut efter en utrolig flot indsejling. Senere ser vi, for os, årets første nordlys - forrygende flot fejende over himlen som et grønt teatertæppe, der trækkes for og fra.

Hvor er vi dog rige på oplevelser, kan næsten ikke være i os selv for bare indtryk.

Over Nuuk radio ringer vi til Søster Agnes (en af Jesu små Søstre). Hun har fødselsdag, og vi ville lykønske. Først måtte de dog finde nummeret for os (jeg tænker, de på radiostationen troede vi var i virkelig nød, nu vi skulle tale med nonnerne).

Tirsdag d. 17/9 vågner vi til en dejlig solrig dag, senere på dagen bliver det helt sommeragtigt. Vi ser os omkring i denne kønt beliggende bygd. Her bor ca.550 personer. Husene ligger stejlt og højt op ad fjeldsiden. Man kommer dertil fra den ene grusvej, der er for foden af fjeldet via en masse trapper.

Vi møder Per og Jensine - el-installatør og ejere af " Den lille Butik". Vi bliver inviteret på kaffe i det gæstfrie og hyggelige husflidsfyldte hjem. Vi bliver orienterede om de gode og dårlige sider og forhold i bygden. Jeg prøver Jensines udendørskamikker og bestiller et par, **endelig** et sted, hvor man tilsyneladende er flittige og interesserede i at lave ægte og pænt husflid.

Der er nedlagt mange moskusokser, og vi bestiller kød hos Jensine, som hun vil sende til os. De fortæller (som vi også hører og ser i medierne) at moskusokserne fordriver rensdyrerne, så det nu er sjældent, at de får rensdyrkød i bygden. Der hænger kød til tørre overalt langs huskanterne og tagryggene, over terrasse-

stakitter m.m.

Dette er én af de få meget propre bygder!

Sygeplejestationen (m/ 1 sygeplejerske + familie) ligger i enden af en lille boligblok og fungerer efter sigende godt.

Jensine og Per vil gerne se Kivioq, da vi kommer derned, er der mange interesserede ved kajen. Steen kommer og siger, at vi ikke må sejle, før vi har været til kaffemik hos handelsforvalteren Peter Møller og Fru Beathe.

Ved afskeden med Jensine og Per får vi et stykke moskusokse (halestykke) , et glas med syltede kvan og et STORT glas hjemmelavet blåbærsyltetøj. Forunderlig oplevelse med al den godhed og gæstfrihed.

P.Møller bor i en gammel, meget smuk embedsbolig. Her er stuen også et rent eventyr af fine udskårne og syede/broderede ting (her i bygden laver man vægtæpper af fugleskind m/ fjer (bl.a. edderfugle)).

Dette er også et utroligt gæstfrit kaffemik. Glæden er ved at vokse ovenud.

Der bliver vinket fra vinduerne og fra kajen ved afgang kl.12.15.

Solen nydes på dækket dagen lang nærmest iført sommertøj.

Nu gælder det Maniitsoq/Sukkertoppen. Vi sejler en smuk indenskærs rute gennem Hamborgersund, ser nedlagte bygder på afstand (Agpamiut og Ikamiut).

Fjeldtoppene her er meget spidse/takkede.

Dækket spules rent for sand og grus. Erik får luftet salonriflen. Henning og Steen købte moskusoksekød af nogle fangere. Der hænger nu kød til tørre i den ren søluft.

Kl. ca. 18.00 ankommer vi til Sukkertoppen, hvor der bor ca. 3050 personer.

Aftenen tilbringer vi på Sømandshjemmet, hvor vi ser TV-avis m.m.

Jeg komme i snak med en sød ung dame, som passer cafeteriet. Hun synes, jeg skal gå ind i dagligstuen, hvor der er ro og fred. Hun viser mig stedet, trækker gardiner for og skaber hyggestemning. Det er service! Hun er vældig interesseret i at høre om vores tur. Pludselig dukker endnu et kendt ansigt op. Det er Else Larsen, som jeg også kender fra K2/Sana. Hun gav mig et kæmpekus, og jublede at endelig fandt hun mig. Hun fortalte så, at hun havde ledt efter mig, da jeg i foråret var i Sisimiut/Holsteinsborg, dog uden held. Godt nok er Grønland et stort land, men befolkningen er lille i forhold, så jeg /vi møder jo hele tiden bekendte, det er sjovt.

Onsdag den 18/9 besøger vi handelschef Orla Kjeldsen. Han kender godt Kivioq fra sin tid i Nordgrønland, han forsøger at finde et gammelt billede frem. Både han og Else + hendes mand Sami kommer ombord og besigtiger skuden.

Dette er også en dejlig by. Men nu har vores to " medsejlere" ret travlt med at komme til Nuuk. Vi driller Henning, for han forventer storm og uvejr hele tiden, ser en evig fare i ethvert tegn på, at barometeret falder en smule.

Jeg kan ikke se det kan blive så slemt i forhold til det, vi i forvejen har sejlet i, så for min skyld, kan vi da godt vente, selvom vi så skal sejle i nogle timers høj sø. Jeg vil så gerne se hver lille interessant plet hel vejen hjem til Nuuk.

Det er der vist ikke stemning for, så Erik og jeg ser i øjnene, at vi ligeså godt kan sejle direkte til Nuuk. Så må vi senere tage småstederne i åsyn, der er jo ikke så langt.

Vi afsejler ca. kl. 13.00 . Vi sejler indenskærs så langt som muligt. Det er så flot! Vi ser hvaler og sæler. Sejler tæt forbi bygden Nappasoq, hvor der bor ca. 200 personer.

Sejlladsen fortsætter hele aftenen og natten og kl. 5.30 torsdag d. 19/9 ankrer vi op ud for Rypeøen, lige i nærheden af Nuuk/Godthåb. Så sover vi alle lidt mere, så vi er udhvilede til modtagelsen ved hjemkomsten, som planlægges til kl.11.00. Vi spiser et sidste morgenmåltid sammen og takker af.

Forresten da vi slår øjnene op og ser hvor vi er, er der ingen tvivl, det ses tydeligt på vejret: Nuuk-vej = snusket, regnfylt, snefyldt, sludfyldt og aldeles koldt.

Varmen får vi dog ved den hjertelige velkomst. På kajen er der samlet mange folk og venner med flag.

Der kom mange ombord. Det var noget overvældende. Vi var en lille samlet flok til sidst: Naja, Peter, Bjørn, Steen og hans kone Birthe - Henning var straks over alle bjerge, Steen var straks i gang med at lokke Birthe med på jagt langt inde i fjorden dagen efter, hun så nu ikke ud til at have tanker på netop dette, efter så lang tids adskillelse.

Underligt at forlade skuden for at gå hjem i huset. Vi havde dog fået ordre på dette, da vi ville få besøg af Naja, Susanne og Ole kl.16.30.

De kom med champagne og frugtsnacks og flag i stor stil. Hvor var det dog hyggeligt. Bjørn kom også.

Vi blev inviteret til Peter og Naja til spisning, for vi skulle da ikke til at lave mad!!!

Forinden alt dette havde vi været alverdens steder i byen allerede. Alle ville høre om turen. Og alle syntes, det var så synd for os, vi ikke nåede gennem NordVestPassagen.

Men det blev jo ligesom vi havde ønsket det. Vi er så glade for at have skibet med tilbage og for alle de gode oplevelser, vi har fået her i landet i stedet.

Havde vi nået gennem (hvad kun er muligt ca. hver 5. år) så måtte vi jo lade Kivioq ligge derovre West på, måske i 5 år, hvis vi ikke ville sejle de 10.000 sømil langs Amerika og gennem Panamakanalen hjem. Så er det jo ikke til at vide, hvad der var blevet af skibet og vores store arbejde.

NEJ VI ER LYKKELIGE FOR NETOP DETTE UDFALD PÅ HELE EVENTYRET!

Jeg føler en vis tomhed? Har mest lyst til at sejle videre ud i verden.

Det er vist noget, man bliver bidt af efter at have tilbagelagt ca. 3.000 sømil.

Fredag den 20/9 havde vi **mange** folk til pølsemik ombord. Jeg har jo, må jeg nok indrømme, provianteret til mindst 4 ture mere af slagsen, så her fik vi hjælp til at rydde det ikke holdbare af vejen. Det var vældig fornøjeligt, skibet var ved at sprænges af gæster alle vejne. Kl. 23.00 kunne vi godt finde vejen til vandsengen.

